

द्वितीयपत्रम्

साहित्यम्

समयः घण्टात्रयम्

पूर्णाङ्काः 100

अ. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।

(20×2=40)

1. करिणी कुत्र अवसीदति ?
2. "किरातार्जुनीयम्" शब्दस्यास्य का व्युत्पत्तिः ?

अथवा

को नयेन जगतीं जेतुं समीहते ?

3. "वृकोदरः" अस्य शब्दस्य कोऽभिप्रायः ?
4. कति उपविद्धाः ?
5. काव्यमीमांसायाः प्रथमाधिकरणस्य प्रथमोऽध्यायः कः ?
6. "शिवारुतैः" अस्य कोऽर्थः ?

अथवा

विपदः कम् अभिभवन्ति ?

7. "इतीरयित्वा" अत्र कथं सन्धिच्छेदः ?
8. वनेचरः कीदृशं वाचम् आददे ?
9. विजयार्थिनः क्षितीशाः किं विदधति ?
10. काव्यमीमांसायाः कति अधिकरणानि ?

11. कामदेवः किं रचयामास ?
12. अभ्यासः कः ?
13. "ननु वक्तृविशेषनिःस्पृहा गुणगृह्या वचने विपश्चितः" कस्येदं वचनम् ?
14. "निवसन्ति पराक्रमाश्रया न विषादेन समं समृद्धयः" इत्यत्र कोऽलङ्कारः ?

अथवा

"आपगारयः" इत्यस्य कोऽर्थः ?

15. सुयोधनः अनुजीविनः कथं दर्शयते ?
16. अनेकराजन्यरथाश्वसङ्कुलं किम् ?
17. शमीतरुं को ज्वलयति ?

अथवा

कतिविधा कथा ?

18. कानि पञ्चाङ्गानि ?
19. का नाम तितिक्षा ?

अथवा

"विधाताय" इत्यत्र का विभक्तिः ?

20. "क्व भूपतीनां चरितं क्व जन्तवः" वचनमिदं कः कं प्रति कथयति ?

21. पुराणलक्षणं प्रतिपाद्य इतिहासपुराणयोः भेदं प्रतिपादयत ।  
22. “परिणामसुखे गरीयसी व्यथकेऽस्मिन् वचसि  
क्षतौजसाम् ।

अतिवीर्यवतीव भेषजे बहुरल्पीयसि दृश्यते गुणः” ॥

पद्यमिमम् अन्वयभावार्थव्याख्यापुरस्सरं व्याख्यात ।

23. प्रतिभां ग्रन्थोक्तदिशा विशदीकुरुत ।

अथवा

“वरं विरोधोऽपि समं महात्मभिः” सूक्तिरियं सप्रसङ्गं  
व्याख्येया ।

24. व्रजन्ति ते मूढधियः पराभवं,

भवन्ति मायाविषु ये न मायिनः ।

प्रविश्य हि घ्नन्ति शठास्तथाविधान्

असंवृत्ताङ्गान्निशिता इवेषवः ॥

अमुं श्लोकं व्याख्यात ।

अथवा

भारवेः राजनीतिविषयकं ज्ञानं प्रकटयत ।

25. “सुकृतः परिशुद्ध आगमः कुरुते दीप इवार्थदर्शनम्” अस्य भावो लेख्यः।

अथवा

“इमामहं वेद न तावर्को धियं

विचित्ररूपाः खलु चित्तवृत्तयः।

विचिन्तयन्त्या भवदापदं परां

रुजन्ति चेतः प्रसभं ममाश्रयः॥”

अन्वयव्याख्याभावार्थपुरस्सरं पद्यमिमं व्याख्यात।

- स. कश्चनैकः प्रश्नः समाधेयः। (1×20=20)

26. महाकविभारवेः काव्यसौष्ठवं प्रतिपादयत।

अथवा

“भारवेरर्थगौरवम्” इति विशदीकुरुत।

अथवा

काव्यमीमांसायाः सामान्यपरिचयो लेख्यः।